

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมศุลกากร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

จัดทำโดย

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมศุลกากร
กรมศุลกากร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
๑. ความนำ	๑
๒. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมศุลกากร	๑
๒.๑ โครงการมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพแฟ้มบริหารความเสี่ยงเพื่อลดอัตราการเปิดตรวจ (Risk-Based Management on Profile)	๒
๒.๒ โครงการระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับผ่าน (Drive-Through x-Ray Scanner)	๘
เอกสารอ้างอิง	๑๒
ภาคผนวก	๑๓
ก คำสั่งกรมศุลกากรที่ ๒๕๓/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ของกรมศุลกากร ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๔
ข การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๘

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. ความนำ

กรมศุลกากรโดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมศุลกากรได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจของกรมศุลกากรและกระบวนการทำงานต่างๆ เพื่อรองรับการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าว รวมถึงแนวทางที่ปรากฏในเอกสาร “คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs: Fraud Risk-Assessments” ซึ่งจัดทำโดยกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงานป.ป.ท.) เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๑ มาใช้ประกอบการดำเนินการ และเห็นควรดำเนินมาตรการ ๒ มาตรการ เพื่อป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่อาจขึ้นในอนาคต ดังนี้

มาตรการที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพแฟ้มบริหารความเสี่ยงเพื่อลดอัตราการเปิดตรวจ (Risk-Based Management on Profile)

มาตรการที่ ๒ นำระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับผ่าน (Drive-Through x-Ray Scanner) มาใช้

๒. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมศุลกากร

เพื่อให้มีการนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตทั้งสองมาตรการที่กล่าวถึงข้างต้นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีการวัด ติดตามและประเมินผลการดำเนินการอย่างครบวงจร จึงได้กำหนดให้มี “แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓” ทั้งนี้ แผนการบริหารฯ ดังกล่าวประกอบด้วยโครงการ จำนวน ๒ โครงการ ดังนี้

- โครงการมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพแฟ้มบริหารความเสี่ยงเพื่อลดอัตราการเปิดตรวจ (Risk-Based Management on Profile)
- โครงการระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับผ่าน (Drive-Through x-Ray Scanner)

และแต่ละโครงการมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๒.๑ โครงการมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพเพิ่มบริหารความเสี่ยงเพื่อลดอัตราการเปิดตรวจ (Risk-Based Management on Profile)

๒.๑.๑ ความเป็นมา

ด้วยกรมศุลกากรมีนโยบายลดอัตราการเปิดตรวจสินค้านำเข้า อันเป็นหนึ่งในมาตรการเพื่อบรรลุปันธกิจของกรมศุลกากรในด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ของประเทศและด้านการปกป้องสังคมให้ปลอดภัยด้วยระบบควบคุมทางศุลกากร ประกอบกับกรมศุลกากรรับผิดชอบการดำเนินการของคณะทำงานดำเนินการยกอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Doing Business: Trading Across Border)^๑ จึงเห็นควรนำมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพเพิ่มบริหารความเสี่ยงเพื่อลดอัตราการเปิดตรวจ (Risk-Based Management on Profile) มาใช้โดยกำหนดให้เป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญของแผนการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Doing Business 2020) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้กรมศุลกากรสามารถบรรลุปันธกิจดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้การจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก (Ease of Doing Business 2020 (EODB 2020)) ด้านการค้าระหว่างประเทศดีขึ้นจากเดิม (ปัจจุบันอยู่ที่อันดับที่ ๖๒ จาก ๑๙๐ ประเทศทั่วโลก)

ส่วนวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง ศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร กรมศุลกากร ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงทางศุลกากร เพื่อกำหนดเงื่อนไขความเสี่ยงในการคัดกรองเลือกเปิดตรวจสินค้านำเข้าในระดับส่วนกลาง (Central Profile) ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกิจและแผนการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นของกรมศุลกากร จึงดำเนินการ ๑) ทบทวนและปรับปรุงการกำหนดเงื่อนไขความเสี่ยงเพื่อเปิดตรวจสินค้าสำหรับสินค้านำเข้าที่ขอตรวจปล่อยสินค้านอกสถานที่ด้วยวิธีการมัดลวด ให้เป็นไปตามหลักบริหารความเสี่ยง (Risk Management) และสอดคล้องตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒) นำเทคนิคการประเมินความเสี่ยงของผู้ประกอบการ (Qualification of Traders: QT) ที่ได้รับการอบรมความรู้จากศุลกากรญี่ปุ่นผ่านความช่วยเหลือทางวิชาการขององค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation: JICA) ณ ประเทศไทย มาแบ่งกลุ่มผู้ประกอบการด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนักความเสี่ยงผู้ประกอบการ (Risk Scoring of Traders) และเริ่มใช้เทคนิคการประเมินฯ ดังกล่าวกับกลุ่มผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าพิกัดศุลกากรประเภทที่ ๘๗๐๘ ซึ่งเป็นสินค้านำเข้าที่ธนาคารโลกเลือกนำมาใช้ประเมินในการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่วนวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง ศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร กรมศุลกากร จะดำเนินการขยายผลนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้กับกลุ่มผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าพิกัดศุลกากรตอนที่ ๓๙ ต่อไป เพื่อให้กรมศุลกากรสามารถลดอัตราการเปิดตรวจสินค้านำเข้าลงอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายด้านการค้าระหว่างประเทศแก่ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยลดลง และลดโอกาสที่พนักงานศุลกากรจะใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกร้องผลประโยชน์จากการตรวจปล่อยสินค้า

^๑ คณะทำงานดำเนินการยกอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของธนาคารโลก ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Doing Business: Trading Across Border) ตั้งขึ้นตามคำสั่งกรมศุลกากรที่ ๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อดำเนินการตามพันธกิจของกรมศุลกากรด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า และส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ของประเทศ และด้านการปกป้องสังคมให้ปลอดภัย ด้วยระบบควบคุมทางศุลกากร
- ๒) เพื่อลดความเสี่ยงในการเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้ประกอบการนำเข้าในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้าโดยพนักงานศุลกากร
- ๓) เพื่อผลักดันการยกอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจและค่าคะแนน EODB ด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ดีขึ้น

๒.๑.๓ เป้าหมาย

- ๑) อัตราการเปิดตรวจใบขนสินค้าขาเข้าของประเทศไทยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลดลง เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ไม่รวมใบขนสินค้าขาเข้าของเร่งด่วนและปากระวาง) เพื่อลดการใช้อำนาจดุลพินิจส่วนตัวและเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่ไม่พึงประสงค์จากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพนักงานศุลกากรและผู้ประกอบการนำเข้าจากการตรวจปล่อยสินค้า
- ๒) อันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจและค่าคะแนน EODB ด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดีขึ้น

๒.๑.๔ ระยะเวลาดำเนินงาน

- ๑ มกราคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

๒.๑.๕ ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

- ๑) โอกาสการเรียกร้องผลประโยชน์ของพนักงานศุลกากรจากผู้ประกอบการนำเข้าจากการตรวจปล่อยสินค้าน่าลดลง
- ๑) การอำนวยความสะดวกทางการค้าแก่ผู้ประกอบการนำเข้าที่มีความเสี่ยงต่ำเพิ่มขึ้น

๒.๑.๖ ตัวชี้วัดความสำเร็จ^๒

- ๑) อัตราการเปิดตรวจใบขนสินค้าขาเข้าของประเทศไทยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ไม่รวมใบขนสินค้าขาเข้าของเร่งด่วนและปากระวาง)
- ๒) จำนวนเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ของเจ้าหน้าที่ศุลกากรลดน้อยลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

^๒ การดำเนินโครงการนี้ ไม่ได้ส่งผลโดยตรงกับการร้องเรียนของผู้ประกอบการนำเข้าสินค้า แต่เป็นเพียงผลข้างเคียงหรือผลโดยอ้อมเท่านั้น

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน																				
	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒										ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓										
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๖. รายงานผลการดำเนินการตามแบบฟอร์มมาตรฐาน Doing Business 2021 ของกรมศุลกากร เป็นรายเดือนให้กลุ่มพัฒนาระบบบริหารทราบ																					

หมายเหตุ ค่าเป้าหมาย กิจกรรมข้อ ๑ - ข้อ ๖ สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลาของแต่ละกิจกรรม

๒.๑.๘ หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

ส่วนวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง ศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร
กรมศุลกากร

๒.๑.๙ ผู้จัดเก็บข้อมูล

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร

๒.๒ โครงการระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับผ่าน (Drive-Through x-Ray Scanner)

๒.๒.๑ ความเป็นมา

กรมศุลกากรได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการปฏิบัติงานด้วยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้แบบครบวงจร โดยในด้านการตรวจปล่อยสินค้านำเข้าและส่งออกได้นำระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์มาใช้แทนการเปิดตรวจโดยเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ รวมถึงเพิ่มความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

จากการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ทำให้มีการขนส่งสินค้าเข้า-ออกประเทศไทยมากขึ้น ประกอบกับท่าเรือแหลมฉบังจัดว่าเป็นท่าเรือหลักของประเทศและปริมาณการขนส่งด้วยตู้คอนเทนเนอร์สินค้าเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องจัดหาระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์เพิ่มเติม

ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้มีโครงการจัดหาระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับผ่านเพื่อนำระบบตรวจสอบฯ ดังกล่าวมาใช้งานในพิธีการศุลกากร ซึ่งจะช่วยในการปรับเปลี่ยนกระบวนการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการผ่านพิธีการศุลกากร ควบคู่ไปกับเพิ่มศักยภาพการควบคุมทางศุลกากรได้อีกทางหนึ่ง

๒.๒.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมทางศุลกากรในการขนส่งสินค้านำเข้า-ส่งออกจากท่าเรือแหลมฉบังไปยังท่าเรือภายใน (River Port) หรือสถานีบรรจุและแยกกล่องสินค้า (Inland Container Depot: ICD) การตรวจปล่อยของนอกท่าเรือหลัก หรือขนส่งไปยังนิคมอุตสาหกรรม (Export Processing Zone: EPZ) และการขนส่งสินค้าผ่านแดน

๒.๒.๓ เป้าหมาย

ตู้คอนเทนเนอร์สินค้าที่ปฏิบัติพิธีการศุลกากรนำเข้า ณ ท่าเรือภายใน สถานีบรรจุและแยกกล่องสินค้า (คำร้องขอขนย้ายตู้คอนเทนเนอร์) เขตปลอดอากร เขตประกอบการเสรี คลังสินค้าทัณฑ์บน (ใบขนสินค้ารหัสสั่งการตรวจ ๗๗) และด่านศุลกากรอื่น ๆ (ใบขนสินค้าผ่านแดนขาเข้า) ผ่านระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับผ่าน

๒.๒.๔ ระยะเวลาดำเนินงาน

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

๒.๒.๕ ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

- ๑) หน่วยงานส่วนกลางในสังกัดกรมศุลกากรสามารถตรวจสอบภาพเอกซเรย์ตู้คอนเทนเนอร์ จากถึงเก็บข้อมูลกลางของกรมศุลกากรได้
- ๒) ลดดุลพินิจในการตรวจปล่อยสินค้าของพนักงานศุลกากร

๒.๒.๖ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๑) จำนวนตู้คอนเทนเนอร์สินค้านำเข้าและสินค้าผ่านแดนผ่านระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับเคลื่อนไม่น้อยกว่า ๒๔,๐๐๐ ตู้ต่อเดือน
- ๒) จำนวนเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ของเจ้าหน้าที่ศุลกากรลดน้อยลงเมื่อเทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๒.๘ หน่วยงานรับผิดชอบ

ศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศัลยกรรม สำนักงานศัลยกรรมทำเรือแหลมฉบัง กรมศัลยกรรม

๒.๒.๙ ผู้จัดเก็บข้อมูล

นายณัฐวิทย์ ผิวงาม ตำแหน่ง นักวิชาการศัลยกรรมชำนาญการ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการคลัง. (๒๕๖๒). หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. (๒๕๖๑).

คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs: Fraud Risk-Assessments. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกอง สำนักงาน กลุ่ม ศูนย์ และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

(นางสาววาสนา สิทธิยานันท์)

ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

(สำเนา)

คำสั่งกรมศุลกากร

ที่ ๒๕๓ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมศุลกากร

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมศุลกากรจึงเห็นควรจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินการตามภารกิจและยุทธศาสตร์การบริหารราชการของกรมศุลกากรบรรลุผลตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกรมศุลกากรที่ ๑๒๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมศุลกากร

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมศุลกากร โดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๒.๑	ที่ปรึกษาหรือรองอธิบดีที่กำกับดูแลกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	ประธานกรรมการ
๒.๒	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	กรรมการ
๒.๓	เลขานุการกรม หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๔	ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากรบุคคล หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๕	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๖	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๗	ผู้อำนวยการกองพิทักษ์ศุลกากร หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๘	ผู้อำนวยการกองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ

๒.๙	ผู้อำนวยการกองสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๐	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการและพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูล การนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๑	ผู้อำนวยการศูนย์ประมวลข้อมูลข่าวสารทางศุลกากร หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๒	ผู้อำนวยการกองสืบสวนและปราบปราม หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๓	ผู้อำนวยการกองตรวจสอบอากร หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๔	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรกรุงเทพ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๕	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๖	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานดอนเมือง หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๗	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าลาดกระบัง หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๘	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๑๙	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสารท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๒๐	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๒๑	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๑ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๒๒	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๒ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๒๓	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๓ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๒๔	ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๒๕	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หรือผู้แทนไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าฝ่าย	กรรมการ
๒.๒๖	ผู้อำนวยการส่วนวางแผนและประเมินผล กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	กรรมการและ เลขานุการ

- ๒.๒๗ หัวหน้าฝ่ายวางแผน ส่วนวางแผนและประเมินผล
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒.๒๘ หัวหน้าฝ่ายประเมินผล ส่วนวางแผนและประเมินผล
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๒.๒๙ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ
ฝ่ายวางแผน ส่วนวางแผนและประเมินผล กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
- ๒.๓๐ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ
ฝ่ายประเมินผล ส่วนวางแผนและประเมินผล กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

๓. ให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๓.๑ วิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามภารกิจและยุทธศาสตร์
การบริหารราชการของกรมศุลกากร

๓.๒ ประเมินความเสี่ยง และจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมศุลกากรเพื่อเสนอกรมฯ
พิจารณา

๓.๓ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ
ที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว รวมถึงติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ดังกล่าว และ
ทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ อย่างสม่ำเสมอ

๓.๔ จัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ

๓.๕ คัดเลือกเครื่องมือการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เห็นว่าเหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินการ
บริหารจัดการความเสี่ยงของคณะกรรมการฯ

๓.๖ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคล เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ
ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ ตามความเหมาะสม

๓.๗ ปฏิบัติภารกิจอื่นใดที่เกี่ยวข้องตามที่อธิบดีมอบหมาย

๔. ให้ทุกหน่วยงานและบุคลากร รวมถึงคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต่างๆ ในสังกัด
ของกรมศุลกากรให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ลงชื่อ กฤษฎา จินะวิจารณ์
(นายกฤษฎา จินะวิจารณ์)
อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววันรัตน์ คูเปี่ยมรักษ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ภาคผนวก ข

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน   พิธีการศุลกากรเพื่อนำของเข้า
ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง   กรมศุลกากร / กระทรวงการคลัง
ผู้รับผิดชอบ   คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของกรมศุลกากร กรมศุลกากร
โทรศัพท์   ๐ ๒๖๖๗ ๖๒๓๖ และ ๐ ๒๖๖๗ ๗๐๓๐

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่จะเรียกร้องผลประโยชน์ ในขั้นตอนการยื่นใบขนสินค้า	✓	
๒	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ ในการเรียกร้องผลประโยชน์ในการรับชำระค่าภาษี	✓	
๓	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ ในการเรียกร้องผลประโยชน์จากการตรวจปล่อยสินค้า	✓	

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแก้ได้ โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระยะหวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่จะเรียกร้องผลประโยชน์ในขั้นตอนการยื่นใบขนสินค้า	✓			
๒	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกร้องผลประโยชน์ในการรับชำระค่าภาษี		✓		
๓	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกร้องผลประโยชน์จากการตรวจปล่อยสินค้า*				✓

หมายเหตุ * เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ไม่ว่าจะเป็นผู้นำเข้าหรือตัวแทนออกของ ซึ่งมีโอกาสที่จะเรียกร้องผลประโยชน์ในการปฏิบัติพิธีการตรวจปล่อยสินค้าได้

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่เป็นสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/ User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
  - กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกร้องผลประโยชน์จากการตรวจปล่อยสินค้า		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกร้องผลประโยชน์จากการตรวจปล่อยสินค้า	๒	-

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		x	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		x	
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		x	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	x		
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	x		

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี** : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกร้องผลประโยชน์จากการตรวจปล่อยสินค้า	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง ✓	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกร้องผลประโยชน์จากการตรวจปล่อยสินค้า	<p>๑. เพิ่มประสิทธิภาพแฟ้มบริหารความเสี่ยงเพื่อลดอัตรา การเปิดตรวจ (Risk-Based Management on Profile)</p> <p>๑.๑ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง/ระเบียบปฏิบัติของกรมศุลกากรให้เป็นไปตามหลักบริหารความเสี่ยง (Risk Management) และสอดคล้องตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่มผู้รับบริการ คือ กลุ่มผู้ประกอบการนำเข้าที่ขอตรวจปล่อยสินค้านอกสถานที่ด้วยวิธีการมัดลวด</p> <p>๑.๒ พัฒนาแฟ้มบริหารความเสี่ยงในการคัดกรองและกำหนดการเปิดตรวจสินค้า (นาร่องในการนำเข้าพิกัดศุลกากร ๘๗๐๘ และขยายผลไปสินค้าอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต) โดยให้มีอัตราการเปิดตรวจลดลงอย่างเป็นรูปธรรม กลุ่มผู้รับบริการ คือ กลุ่มผู้ประกอบการนำเข้าพิกัดศุลกากร ๘๗๐๘ และกลุ่มผู้ประกอบการนำเข้าพิกัดศุลกากรอื่น ๆ</p> <p>๒. นำระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้า ด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบขับผ่าน (Drive-Through x-Ray Scanner) มาใช้</p> <p>๒.๑ ภาพจากการเอกซเรย์ตู้คอนเทนเนอร์สินค้าจะถูกส่งไปยังถังเก็บข้อมูลส่วนกลาง เพื่อที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
		จะสามารถวิเคราะห์ภาพและตรวจสอบได้อีกทางหนึ่ง เช่นกัน ๒.๒ เครื่องเอกซเรย์มีระบบวิเคราะห์ภาพโดยระบบ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) ซึ่งจะ ช่วยลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ลงได้

หมายเหตุ รายละเอียดโครงการเพื่อรองรับการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการทุจริตข้างต้น ปรากฏตามเอกสาร “แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมศุลกากร”

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดักเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

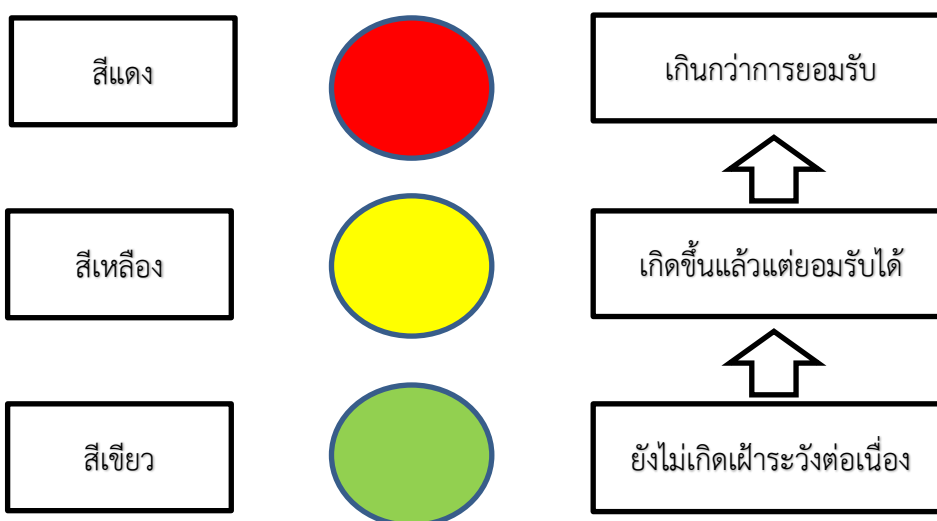
ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

ตารางที่ ๖ ให้รายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๕ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลงระดับความรุนแรง < ๓

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

หมายเหตุ ตามหนังสือ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๒๑๑/ว๙๙๓ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ จึงยังไม่ต้องดำเนินการในส่วนนี้

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมิกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อนำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- ๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- ๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะเหลือง Yellow)
- ๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

หมายเหตุ รวบรวมจากขั้นตอนที่ ๖

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

หมายเหตุ รวบรวมจากขั้นตอนที่ ๖

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม

หมายเหตุ รวบรวมจากขั้นตอนที่ ๖

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง

หมายเหตุ รวบรวมจากขั้นตอนที่ ๗
